

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4442/2016

ΦΕΚ 230/Α/7-12-2016

Νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις.

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Άρθρο 1

Σκοπός Πεδίο εφαρμογής

«1. Ο παρών νόμος αποβλέπει στη θεσμοθέτηση του ρυθμιστικού πλαισίου άσκησης των οικονομικών δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα και διέπει τη λειτουργία τους σε ορισμένο χώρο. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού είναι δυνατόν να προστίθενται οικονομικές δραστηριότητες υπαγόμενες στις διατάξεις του παρόντος.»⁽¹⁾

«2. Η άσκηση των ανωτέρω οικονομικών δραστηριοτήτων είναι ελεύθερη. Περιορισμοί στην ελευθερία άσκησης συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας είναι ανεκτοί, εφόσον ισχύουν οι εξής σωρευτικά συντρέχουσες περιστάσεις:

(α) δικαιολογούνται από συγκεκριμένους λόγους δημοσίου συμφέροντος,

(β) καθορίζονται σαφή και αντικειμενικού χαρακτήρα κριτήρια, βάσει των οποίων ανατίθενται και ασκούνται οι σχετικές αρμοδιότητες της Διοικήσεως,

(γ) δικαιολογούνται επαρκώς από την ειδική φύση του αντικειμένου της ρυθμίσεως, και

(δ) κινούνται εντός των ορίων που χαράσσει η συνταγματική αρχή της αναλογικότητας.»⁽²⁾

3. Η εφαρμογή των διατάξεων της πολεοδομικής και χωροταξικής νομοθεσίας, καθώς και των διατάξεων για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων δεν θίγεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Η άσκηση των οικονομικών δραστηριοτήτων υπόκειται στις απαιτήσεις της νομοθεσίας για την προστασία αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως ειδικότερα αυτές ορίζονται.

¹ Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του ν. 4442/2016 αντικαταστάθηκε από την παρ.1 του άρθρου 14 του Ν.4635/2019 - ΦΕΚ 167/Α/30-10-2019

² Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν. 4442/2016 αντικαταστάθηκε από την παρ.2 του άρθρου 14 του Ν.4635/2019 - ΦΕΚ 167/Α/30-10-2019

~~[5.Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να προστίθενται στο Παράρτημα και άλλες οικονομικές δραστηριότητες.] ⁽³⁾~~

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) Γνωστοποίηση: Ως γνωστοποίηση ορίζεται η υποχρεωτική διαδικασία με την οποία ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει εκ των προτέρων την αρμόδια αρχή για την έναρξη λειτουργίας της οικονομικής δραστηριότητας, την οποία προτίθεται να ασκήσει σε ορισμένο χώρο ή εγκατάσταση, χωρίς να απαιτείται εκ των προτέρων έλεγχος.

β) Έγκριση: Ως έγκριση ορίζεται κάθε πράξη της αρμόδιας αρχής ή διοικητική διαδικασία που αποτελεί προϋπόθεση για την έναρξη λειτουργίας μιας οικονομικής δραστηριότητας σε ορισμένο χώρο ή εγκατάσταση, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει και εκ των προτέρων έλεγχο από τις αρμόδιες αρχές. Δεν αποτελεί έγκριση, κατά την έννοια του παρόντος νόμου, η πράξη, άδεια, προϋπόθεση ή διαδικασία που απαιτείται για την πρόσβαση και την άσκηση επαγγέλματος από φυσικό πρόσωπο.

γ) Φορέας άσκησης της οικονομικής δραστηριότητας: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο ασκεί συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα σε συγκεκριμένο χώρο.

«Άρθρο 3 ⁽⁴⁾

Γενικές αρχές

1. Με την επιφύλαξη των επόμενων άρθρων, κάθε φορέας μπορεί να ασκήσει οικονομική δραστηριότητα χωρίς περιορισμό, τηρουμένων των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία φορολογικών υποχρεώσεων, των υποχρεώσεων κοινωνικής ασφάλισης και της εγγραφής του στο γενικό εμπορικό μητρώο κατά περίπτωση.

2. Αν η άσκηση συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας έχει ως συνέπεια την πρόκληση κινδύνων, οι οποίοι θίγουν διαφορετικές πτυχές του δημοσίου συμφέροντος και ιδιαίτερα την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος, την εδραίωση της κοινωνικής ειρήνης, την ανάπτυξη όλων των τομέων της εθνικής οικονομίας, την προώθηση της περιφερειακής ανάπτυξης και την προαγωγή της οικονομίας των ορεινών, νησιωτικών και παραμεθόριων περιοχών, τότε, και μόνον τότε, προκύπτει ανάγκη υπαγωγής στο καθεστώς γνωστοποίησης ή έγκρισης. Η υποχρέωση υπαγωγής στο καθεστώς γνωστοποίησης ή έγκρισης κρίνεται ανάλογα με τη βαρύτητα του κάθε κινδύνου. Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει και σε περίπτωση άσκησης περισσότερων οικονομικών δραστηριοτήτων.

³ Η παράγραφος 5 του άρθρου 1 του ν. 4442/2016 καταργήθηκε με την παρ.3 του άρθρου 14 του Ν.4635/2019 - ΦΕΚ 167/Α/30-10-2019

⁴ Το άρθρο 3 του ν. 4442/2016 αντικαταστάθηκε από την παρ.4 του άρθρου 14 του Ν.4635/2019 - ΦΕΚ 167/Α/30-10-2019

3. Η υπαγωγή ορισμένης οικονομικής δραστηριότητας ή ομάδας δραστηριοτήτων σε καθεστώς διαδικασίας γνωστοποίησης ή έγκρισης καθορίζεται, αντίστοιχα, με τα προεδρικά διατάγματα των άρθρων 5 και 7 του παρόντος νόμου.
4. Εφόσον δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις υπαγωγής στο καθεστώς της προηγούμενης παραγράφου, η οικονομική δραστηριότητα ασκείται ελεύθερα και χωρίς τήρηση των προϋποθέσεων που απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, υπό την επιφύλαξη της τήρησης των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που διέπουν την εν λόγω δραστηριότητα.
5. Κατά την υπαγωγή ορισμένης δραστηριότητας σε διαδικασία προηγούμενης γνωστοποίησης ή έγκρισης, σύμφωνα με την παράγραφο 3, μπορεί να προβλέπεται η διατήρηση όρων και προϋποθέσεων της κείμενης νομοθεσίας ή να αντικαθίστανται οι όροι αυτοί ή και να επιβάλλονται πρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις που περιορίζουν την άσκηση της οικονομικής ελευθερίας, εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.
6. Σε όσες περιπτώσεις προβλέπεται ότι η οικονομική δραστηριότητα ασκείται ύστερα από έγκριση, οι αρμόδιες αρχές έχουν το δικαίωμα να προβαίνουν σε αυτοψίες και ελέγχους και να ζητούν την προσκόμιση των αναγκαίων πράξεων, πιστοποιητικών, βεβαιώσεων ή εγγράφων, προκειμένου να χορηγήσουν την έγκριση.»

Άρθρο 4

Εφαρμογή διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας

1. Με εξαίρεση τις δραστηριότητες που αναφέρονται και διέπονται από το ειδικό μέρος του νόμου και μέχρι την πλήρη υπαγωγή ορισμένης δραστηριότητας στο καθεστώς του παρόντος νόμου, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις της ειδικής νομοθεσίας που διέπουν τις προϋποθέσεις και τους όρους εγκατάστασης και λειτουργίας των οικονομικών δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα.
2. Η υπαγωγή της εγκατάστασης και λειτουργίας ορισμένης οικονομικής δραστηριότητας στο καθεστώς του παρόντος νόμου δεν απαλλάσσει τον ενδιαφερόμενο από την υποχρέωση για την τήρηση των ισχυουσών διατάξεων που διέπουν κατά τα λοιπά την άσκηση της δραστηριότητας. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων αυτών, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στις οικείες διατάξεις.
3. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή στις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του, ο ενδιαφερόμενος που ασκεί οικονομική δραστηριότητα υπαγόμενη στον παρόντα νόμο υποχρεούται να τηρεί στο χώρο άσκησης της δραστηριότητας φάκελο με όλα τα απαιτούμενα από τις σχετικές διατάξεις έγγραφα, όπως διοικητικές άδειες, εγκρίσεις, βεβαιώσεις, πιστοποιητικά και λοιπά έγγραφα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Άρθρο 5

Υπαγωγή στη διαδικασία γνωστοποίησης

1. Με Προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζεται, κατά τροποποίηση και των ισχυουσών διατάξεων, η υπαγωγή της δραστηριότητας σε διαδικασία προηγούμενης γνωστοποίησης και η αρμόδια αρχή παραλαβής της. Με το ίδιο ή όμοιο διάταγμα μπορεί να καταργούνται οι διατάξεις που αντιβαίνουν στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου.

2. Η υπαγωγή οικονομικής δραστηριότητας σε καθεστώς γνωστοποίησης χωρεί με σκοπό την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και εφόσον κατά την εκτίμηση και αξιολόγηση της βλάβης ή των κινδύνων ή των συνεπειών άσκησης της δραστηριότητας συντρέχουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) η άσκηση της οικονομικής δραστηριότητας, με βάση αντικειμενικά κριτήρια και τις υπάρχουσες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις, προκαλεί βλάβη ή κίνδυνο βλάβης για το δημόσιο συμφέρον, ιδίως για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, των περιοίκων, του κοινού και για το φυσικό ή πολιτιστικό περιβάλλον γενικότερα, και το επίπεδο του κινδύνου, η πιθανότητα της επέλευσης του και οι ενδεχόμενες επιπτώσεις είναι τέτοιας έκτασης, που δικαιολογούν την υπαγωγή,

β) η υπαγωγή της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας σε καθεστώς γνωστοποίησης στην αρμόδια αρχή είναι το απολύτως αναγκαίο μέτρο για την αποτροπή της βλάβης ή του κινδύνου.

«3. Με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών καθορίζονται το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, σύμφωνα με τις αρχές του επόμενου άρθρου, η σχετική διαδικασία σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων που έχουν γνωστοποιηθεί, οι αρχές στις οποίες υποβάλλεται η γνωστοποίηση προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους δραστηριότητες, τα τυχόν έγγραφα που τηρούνται στην έδρα της δραστηριότητας, ο τρόπος υποβολής και εφαρμογής της γνωστοποίησης μέσω του ΟΠΣ-ΑΔΕ, οι επιβαλλόμενες κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 15, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή της υποχρέωσης γνωστοποίησης από τον φορέα άσκησης οικονομικής δραστηριότητας.»⁽⁵⁾

4. Από την έναρξη της ισχύος του Προεδρικού διατάγματος και της κοινής υπουργικής απόφασης των παραγράφων 1 και 3, αντίστοιχα, και εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά με τις πράξεις αυτές, δεν απαιτείται η λήψη αδειών που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία ως αναγκαίες για τη λειτουργία της δραστηριότητας στο χώρο άσκησης της, αλλά μόνο η γνωστοποίηση του παρόντος νόμου.

⁵ Η παράγραφος 3 του άρθρου 5 του ν. 4442/2016 αντικαταστάθηκε από την παρ.5 του άρθρου 14 του Ν.4635/2019 - ΦΕΚ 167/Α/30-10-2019

Άρθρο 6

Περιεχόμενο και διαδικασία της γνωστοποίησης

1. Η γνωστοποίηση πραγματοποιείται από το φυσικό πρόσωπο ή το νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου (συνεστημένου ή υπό σύσταση) που πρόκειται να ασκήσει την οικονομική δραστηριότητα και λαμβάνει χώρα ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΑΔΕ του άρθρου 14. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του ΟΠΣΑΔΕ, η γνωστοποίηση κατατίθεται στην αρμόδια κατά περίπτωση δημόσια αρχή, όπως αυτή ορίζεται στις επιμέρους ανά κλάδο δραστηριοτήτων διατάξεις. Εναλλακτικά, η γνωστοποίηση μπορεί να πραγματοποιείται μέσω ταχυδρομικής ή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Στην περίπτωση αυτή, ως ημερομηνία της γνωστοποίησης θεωρείται η ημερομηνία παραλαβής της επιστολής (ταχυδρομικής ή ηλεκτρονικής) από την αρμόδια δημόσια αρχή.

2. Η γνωστοποίηση περιλαμβάνει το όνομα του φορέα άσκησης της δραστηριότητας και του νομίμου εκπροσώπου, τη διεύθυνση του τόπου άσκησης και το είδος της οικονομικής δραστηριότητας ή των οικονομικών δραστηριοτήτων. Αν κρίνεται απολύτως αναγκαίο και σκόπιμο, η γνωστοποίηση μπορεί να περιλαμβάνει και επιπρόσθετες πληροφορίες, ιδίως πληροφορίες για την εγκατάσταση και τις ακολουθούμενες παραγωγικές διαδικασίες.

3. Για όσες οικονομικές δραστηριότητες προβλέπεται γνωστοποίηση, αυτή αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη νόμιμη άσκηση της δραστηριότητας. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας γνωστοποίησης, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία της δραστηριότητας.

4. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της δραστηριότητας τα οποία έχουν γνωστοποιηθεί, ο φορέας της οικονομικής δραστηριότητας υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της επιδιωκόμενης μεταβολής.

5. Αν πρόκειται να μεταβληθεί ο τόπος άσκησης της οικονομικής δραστηριότητας, ο φορέας της οικονομικής δραστηριότητας υποχρεούται να υποβάλει νέα γνωστοποίηση, πριν από τη μεταβολή.

6. Τα πρόσωπα των παραγράφων 1, 4 και 5 μπορεί να λαμβάνουν αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης ή της μεταβολής για την έναρξη άσκησης της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας ή των συγκεκριμένων οικονομικών δραστηριοτήτων. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του ΟΠΣΑΔΕ του άρθρου 14, το αποδεικτικό υποβολής παρέχεται από την αρμόδια αρχή της παραγράφου 1, ύστερα από αίτησή τους.

7. Μετά την υποβολή της γνωστοποίησης, η δραστηριότητα αποτελεί αντικείμενο ελέγχου από τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές. Αν ο φορέας της δραστηριότητας δεν προβεί στην υποβολή της γνωστοποίησης, υπόκειται σε έλεγχο από το χρόνο που είχε υποχρέωση για την υποβολή της. Από τον ίδιο χρόνο υπόκειται και στις κυρώσεις του άρθρου 15.

8. Σε περίπτωση διακοπής εργασιών, το φυσικό πρόσωπο ή ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου που ασκεί την οικονομική δραστηριότητα, υποχρεούται σε υποβολή γνωστοποίησης.

Άρθρο 7

Υπαγωγή στη διαδικασία έγκρισης

1. Με Προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται, κατά τροποποίηση και των ισχυουσών διατάξεων, η υπαγωγή της δραστηριότητας σε διαδικασία έγκρισης και η αρμόδια

αρχή χορήγησης της. Με το ίδιο ή όμοιο διάταγμα μπορεί να υπάγεται σε διαδικασία έγκρισης νέα οικονομική δραστηριότητα ή υφιστάμενη δραστηριότητα για την οποία απαιτείται γνωστοποίηση ή δραστηριότητα που ασκείται ελεύθερα και να καταργούνται οι διατάξεις που αντιβαίνουν στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου δύναται να προηγείται η διαδικασία διαβούλευσης του άρθρου 6 του Ν. 4048/2012 (Α' 34).

2. Η υπαγωγή οικονομικής δραστηριότητας σε καθεστώς έγκρισης κρίνεται δικαιολογημένη για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, μόνον εφόσον κατά την εκτίμηση και αξιολόγηση των κινδύνων ή των συνεπειών άσκησης της δραστηριότητας, συντρέχουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) η άσκηση της οικονομικής δραστηριότητας, με βάση αντικειμενικά κριτήρια και τις υπάρχουσες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις, προκαλεί αυξημένο κίνδυνο για το δημόσιο συμφέρον, ιδίως για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, των περιοίκων, του κοινού και για το φυσικό ή πολιτιστικό περιβάλλον, γενικότερα, και το επίπεδο του κινδύνου, η πιθανότητα της επέλευσης του και οι ενδεχόμενες επιπτώσεις είναι τέτοιας έκτασης, που δικαιολογούν την υπαγωγή,

β) η υπαγωγή της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας σε καθεστώς έγκρισης σύμφωνα και με τις γενικές αρχές του άρθρου 3, είναι το απολύτως αναγκαίο μέτρο για την αποτροπή της βλάβης ή του κινδύνου και

γ) η αποτροπή της βλάβης ή του κινδύνου δεν μπορεί να επιτευχθεί με την υπαγωγή σε καθεστώς γνωστοποίησης.

«3. Με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και των κατά περίπτωση συναρμοδίων Υπουργών καθορίζονται τα δικαιολογητικά, η διαδικασία και το περιεχόμενο της έγκρισης για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, οι αναγκαίοι όροι για την έκδοση της, ο τρόπος υποβολής και εφαρμογής της διαδικασίας έγκρισης μέσω του ΟΠΣ-ΑΔΕ, οι επιβαλλόμενες κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 15, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που είναι αναγκαίο για τη χορήγηση προηγούμενης έγκρισης στον φορέα άσκησης οικονομικής δραστηριότητας.»⁽⁶⁾

~~[4. Στους αναγκαίους όρους για την έκδοση της έγκρισης, που καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση της προηγούμενης παραγράφου, δύναται να περιλαμβάνεται και η τήρηση συγκεκριμένων προτύπων, η συμμόρφωση με τα οποία τίθεται ως εναλλακτική προϋπόθεση για την εξασφάλιση της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος και πιστοποιείται από οργανισμούς αξιολόγησης. Οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης διαπιστεύονται από το Εθνικό Σύστημα Υποδομών Ποιότητας (ΕΣΥΠΑυτοτελής Μονάδα ΕΣΥΔ) και εγκρίνονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την υπ' αριθμ. 56790/ΔΠΠ1828/2016 απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού (Β'1897). Η διαδικασία με την οποία διαπιστώνεται η συμμόρφωση καθορίζεται με την κοινή υπουργική απόφαση της προηγούμενης παραγράφου.]⁽⁷⁾~~

⁶ Η παράγραφος 3 του άρθρου 7 του ν. 4442/2016 αντικαταστάθηκε από την παρ.6 του άρθρου 14 του Ν.4635/2019 - ΦΕΚ 167/Α/30-10-2019

⁷ Η παράγραφος 4 του άρθρου 7 του ν. 4442/2016 καταργήθηκε με την παρ.7 του άρθρου 14 του Ν.4635/2019 - ΦΕΚ 167/Α/30-10-2019

5.Από την έναρξη της ισχύος του Προεδρικού διατάγματος και της κοινής υπουργικής απόφασης των παραγράφων 1 και 3, αντίστοιχα, και εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά με τις πράξεις αυτές, δεν απαιτείται η λήψη αδειών που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία ως αναγκαίες για τη λειτουργία της δραστηριότητας στο χώρο άσκησης της, αλλά μόνο η λήψη προηγούμενης έγκρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 8

Χορήγηση έγκρισης

1.Για τη χορήγηση έγκρισης υποβάλλεται αίτηση στην αρμόδια αρχή συνοδευόμενη από όλα τα αναγκαία δικαιολογητικά. Το περιεχόμενο της αίτησης για τη χορήγηση της έγκρισης για μέρος οικονομικής δραστηριότητας ή το σύνολο αυτής ή δέσμη ομοειδών οικονομικών δραστηριοτήτων καθορίζεται με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 7.

2.Η διοίκηση υποχρεούται κατ' αρχήν να εξετάζει το αίτημα για τη χορήγηση της έγκρισης μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την προσήκουσα υποβολή των δικαιολογητικών. Με το Προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου δύναται να καθορίζεται μικρότερη ή μεγαλύτερη προθεσμία ανάλογα με τη φύση της δραστηριότητας. Σε περίπτωση παρόδου άπρακτης της προθεσμίας, η χορήγηση της έγκρισης τεκμαίρεται ότι έχει γίνει δεκτή, εφόσον δεν αντίκειται στις κείμενες διατάξεις.

3.Κατά της απόφασης, με την οποία απορρίπτεται η αίτηση για τη χορήγηση έγκρισης, ο αιτών δύναται να ασκήσει προσφυγή κατ' εφαρμογή των κείμενων διατάξεων.

«Άρθρο 8α⁽⁸⁾

1. Στις οικονομικές δραστηριότητες που υπόκεινται τόσο σε καθεστώς γνωστοποίησης όσο και σε καθεστώς έγκρισης λειτουργίας, μέρος ή το σύνολο των όρων και προϋποθέσεων της κείμενης νομοθεσίας μπορεί να είναι και η τήρηση συγκεκριμένων προτύπων, τα οποία πρέπει να είναι τα ελάχιστα αναγκαία για την εξασφάλιση της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος. Σε περίπτωση εφαρμογής προτύπου για το σύνολο των όρων και προϋποθέσεων για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας που υπόκειται σε καθεστώς έγκρισης λειτουργίας, η δραστηριότητα απαλλάσσεται από την έγκριση λειτουργίας και μεταπίπτει στο καθεστώς γνωστοποίησης.

2. Η πιστοποίηση και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης με συγκεκριμένα πρότυπα για την άσκηση συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας πραγματοποιείται από ανεξάρτητους οργανισμούς, οι οποίοι διαπιστεύονται προς τούτο σύμφωνα με την κείμενη ελληνική νομοθεσία. Οργανισμός αξιολόγησης συμμόρφωσης ενός φορέα με συγκεκριμένα πρότυπα σύμφωνα με τον παρόντα νόμο μπορεί να είναι κάθε νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εφόσον διαπιστευθεί σχετικά από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ) ή από άλλον εθνικό οργανισμό διαπίστευσης κράτους - μέλους της Ε.Ε., σύμφωνα με την κείμενη ελληνική και ενωσιακή νομοθεσία. Το ΕΣΥΔ εποπτεύει τους οργανισμούς αξιολόγησης

⁸ Μετά το άρθρο 8 του ν. 4442/2016 προστέθηκε νέο άρθρο 8α με την παρ.8 του άρθρου 14 του Ν.4635/2019 - ΦΕΚ 167/Α/30-10-2019

συμμόρφωσης που έχουν διαπιστευθεί από αυτό σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο και συνεργάζεται με τους αντίστοιχους εθνικούς οργανισμούς διαπίστευσης των κρατών - μελών της Ε.Ε. σχετικά με οργανισμούς αξιολόγησης συμμόρφωσης, που έχουν διαπιστευθεί από αυτούς και παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε φορείς, οι οποίοι επιθυμούν να ασκήσουν στην Ελλάδα οικονομική δραστηριότητα σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

3. Η συμμόρφωση των φορέων οικονομικών δραστηριοτήτων με τα πρότυπα, η οποία αποδεικνύεται με την λήψη των αντίστοιχων πιστοποιητικών, περιλαμβάνεται ως πληροφορία στη γνωστοποίηση ή τίθεται ως όρος στην απόφαση έγκρισης λειτουργίας.

4. Με την κοινή απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 5 ή της παραγράφου 3 του άρθρου 7, κατά περίπτωση, και μετά από εισήγηση του ΕΣΥΠ, καθορίζονται, τροποποιούνται ή καταργούνται τα πρότυπα για συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα, η οποία ασκείται υπό το καθεστώς γνωστοποίησης ή/και έγκρισης λειτουργίας αντίστοιχα.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων μετά από γνωμοδότηση του ΕΣΥΔ καθορίζονται τα πρόσωπα που μπορούν να διαπιστευθούν ως οργανισμοί αξιολόγησης συμμόρφωσης, η διαδικασία πιστοποίησης, κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με το εγχειρίδιο ποιότητας, τις διαδικασίες για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των αξιολογούμενων εγκαταστάσεων, το σύστημα διαχείρισης και ενστάσεων, τον τρόπο τήρησης του μητρώου που πρέπει να τηρεί κάθε οργανισμός αξιολόγησης συμμόρφωσης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης συμμόρφωσης, σύμφωνα με το παρόν άρθρο.».

«Άρθρο 8β ⁽⁹⁾

Γενικές Αρχές Πιστοποίησης

1. Κάθε φορέας ο οποίος επιθυμεί να ασκήσει οικονομική δραστηριότητα για την οποία σύμφωνα με τον παρόντα νόμο απαιτείται πιστοποίηση, μπορεί να επιλέγει τον οργανισμό αξιολόγησης συμμόρφωσης που επιθυμεί από το Μητρώο Οργανισμών Αξιολόγησης Συμμόρφωσης.

2. Οι οικονομικοί όροι για την παροχή των υπηρεσιών πιστοποίησης συμφωνούνται μεταξύ του οργανισμού αξιολόγησης συμμόρφωσης και του ενδιαφερόμενου προσώπου. Οι συμφωνίες παροχής υπηρεσιών πιστοποίησης περιλαμβάνουν το σύνολο των όρων υπό τους οποίους παρέχονται οι υπηρεσίες πιστοποίησης και δεν μπορούν να ρυθμίζουν ταυτόχρονα άλλες τυχόν συναλλαγές των συμβαλλόμενων μερών. Κάθε αντίθετη συμφωνία είναι αυτοδίκαια άκυρη.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού μετά από γνωμοδότηση του ΕΣΥΔ μπορούν να καθορίζονται τυποποιημένα σχέδια συμβάσεων παροχής υπηρεσιών αξιολόγησης συμμόρφωσης για συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα. Για την εξυπηρέτηση των αρχών του άρθρου 1 του παρόντος, οι όροι των τυποποιημένων σχεδίων συμβάσεων μπορεί κατά περίπτωση να είναι εν όλω ή εν μέρει δεσμευτικοί για τους διοικούμενους ή να μην έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για τα συμβαλλόμενα μέρη.»

⁹ Στον ν. 4442/2016 προστέθηκε άρθρο 8β με την παρ.9 του άρθρου 14 του Ν.4635/2019 - ΦΕΚ 167/Α/30-10-2019

«Άρθρο 8γ⁽¹⁰⁾

Επιλογή προτύπων

1. Σε περίπτωση που για συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα έχουν ορισθεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία ευρωπαϊκά πρότυπα, εφαρμόζονται αυτά. Αν δεν υπάρχουν ευρωπαϊκά πρότυπα αλλά υπάρχουν διεθνή πρότυπα, που έχουν ορισθεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, εφαρμόζονται αυτά. Αν δεν υπάρχουν ούτε διεθνή πρότυπα αλλά υπάρχουν ελληνικά πρότυπα, που έχουν ορισθεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, εφαρμόζονται αυτά. Αν δεν υπάρχουν καθιερωμένα πρότυπα, υιοθετούνται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
2. Σε περίπτωση που υπάρχουν μόνο εθνικά πρότυπα και υιοθετηθούν μεταγενέστερα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα, αυτά εφαρμόζονται άμεσα σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου και αντικαθιστούν τα μέχρι τότε υπάρχοντα πρότυπα. Σε περίπτωση που υπάρχουν διεθνή πρότυπα και υιοθετηθούν μεταγενέστερα ευρωπαϊκά, αυτά εφαρμόζονται άμεσα σύμφωνα με το παρόν άρθρο και αντικαθιστούν τα μέχρι τότε υπάρχοντα πρότυπα.»

Άρθρο 9

Αλλαγή του φορέα δραστηριοτήτων

1. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας που επέρχεται με την περιέλευση της κυριότητας ή του δικαιώματος της εκμετάλλευσης της δραστηριότητας σε άλλο φορέα, τόσο ο νέος όσο και ο παλιός φορέας οφείλουν να ενημερώσουν εντός δέκα (10) ημερών για την αλλαγή αυτή. Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης αυτής, εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του άρθρου 15, μειουμένου του προστίμου στο ήμισυ για τον καθένα από τους φορείς. Ο νέος φορέας ευθύνεται παράλληλα με τον παλιό για την τήρηση της κείμενης νομοθεσίας από τον χρόνο περιέλευσης σε αυτόν της κυριότητας ή του δικαιώματος εκμετάλλευσης μέχρι την ενημέρωση της αρμόδιας αρχής σχετικά με την αλλαγή.
2. Εγκρίσεις που έχουν εκδοθεί στο όνομα του παλαιού φορέα εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική νομοθεσία.
3. Η ενημέρωση πραγματοποιείται με αλλαγή των σχετικών στοιχείων στο ΟΠΣΑΔΕ του άρθρου 14. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του ΟΠΣΑΔΕ, η γνωστοποίηση κατατίθεται στην αρμόδια κατά περίπτωση δημόσια αρχή, όπως αυτή ορίζεται στις επιμέρους ανά κλάδο δραστηριοτήτων διατάξεις. Εναλλακτικά η γνωστοποίηση μπορεί να πραγματοποιείται μέσω ταχυδρομικής ή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Στην περίπτωση αυτή ως ημερομηνία της γνωστοποίησης θεωρείται η ημερομηνία παραλαβής της επιστολής (ταχυδρομικής ή ηλεκτρονικής) από την αρμόδια δημόσια αρχή.

Άρθρο 10

Περιορισμός αριθμού εγκρίσεων

Ο αριθμός των εγκρίσεων που χορηγούνται για μία οικονομική δραστηριότητα είναι απεριόριστος. Ο αριθμός των εγκρίσεων μπορεί να περιορίζεται για το σύνολο της Επικράτειας ή για συγκεκριμένα γεωγραφικά διαμερίσματα, μόνον εφόσον τούτο επιβάλλεται για λόγους

¹⁰ Στον ν. 4442/2016 προστέθηκε άρθρο 8γ με την παρ.10 του άρθρου 14 του Ν.4635/2019 - ΦΕΚ 167/Α/30-10-2019

αντικειμενικούς που αφορούν τη συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα και σχετίζονται με την εκμετάλλευση συγκεκριμένου φυσικού, σπάνιου ή δημόσιου πόρου και εφόσον ο απεριόριστος αριθμός εγκρίσεων μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τον πόρο αυτόν, όπως ορίζεται με το Προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 1 του άρθρου 7.

Άρθρο 11

Παράβολο

1. Για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας υπό καθεστώς γνωστοποίησης ή και έγκρισης, μπορεί να ορίζεται η υποχρέωση καταβολής παραβόλου άπαξ ανά εγκατάσταση, με σκοπό τη διαχείριση των γνωστοποιήσεων και εγκρίσεων, τη διαχείριση των πληροφοριών και τη διενέργεια των ελέγχων, καθώς και την ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος του άρθρου 14, τη λειτουργία και συντήρησή του.

α) Το σύνολο των εσόδων από τη θέσπιση του παραβόλου της προηγούμενης παραγράφου αποτελεί έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού ή άλλου ειδικού ταμείου του Δημοσίου και ποσοστό έως 20% των εσόδων εγγράφεται σε ύψος στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, προκειμένου να καλυφθούν σχετικές δαπάνες της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

β) Αν αρμόδιες αρχές για τη γνωστοποίηση ή έγκριση ορίζονται οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το 80% του συνόλου των εσόδων εισπράττεται υπέρ αυτών και το 20% υπέρ του Κρατικού Προϋπολογισμού, προκειμένου να καλυφθούν σχετικές δαπάνες της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

2. Το ύψος του παραβόλου πρέπει να ορίζεται στο ελάχιστο δυνατό και να μην ξεπερνά το κόστος που είναι απολύτως αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους αποδίδεται, να είναι ανάλογο του μεγέθους και του είδους της δραστηριότητας και εύλογο, ώστε να μην αποτρέπει την έναρξη της οικονομικής δραστηριότητας.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού, προβλέπεται η υποχρέωση καταβολής του παραβόλου των προηγούμενων παραγράφων και ορίζονται το ύψος του παραβόλου, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων.

4. Όταν καθορισθεί το παράβολο των ανωτέρω παραγράφων, όλα τα παράβολα που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία για την άσκηση της οικονομικής δραστηριότητας ανά εγκατάσταση καταργούνται, με την κοινή απόφαση της παραγράφου 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Άρθρο 12

Αρχές ελέγχου και εποπτείας

1. Η εποπτεία και ο έλεγχος από τις αρμόδιες αρχές ανάλογα με την άσκηση κάθε δραστηριότητας αποσκοπεί στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την κείμενη ειδική νομοθεσία και τις ισχύουσες ενωσιακές διατάξεις και συνίσταται ιδίως:

α) στον έλεγχο της οικονομικής δραστηριότητας κατά το στάδιο της λειτουργίας, ιδίως με τη διενέργεια αυτοψίας στην εγκατάσταση και τον έλεγχο δικαιολογητικών εγγράφων και αναφορών, β) στη σύσταση προς τον εποπτευόμενο για την εφαρμογή μέτρων προς συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία,

γ) στην έκδοση κατευθυντήριων γραμμών που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της συμμόρφωσης, ιδίως μέσω της παροχής πληροφόρησης προς τον εποπτευόμενο για τον επαπειλούμενο κίνδυνο προσβολής πτυχής του δημοσίου συμφέροντος, τις νομικές απαιτήσεις και την αναγκαιότητα λήψης των απαιτούμενων μέτρων συμμόρφωσης και δ) στην επιβολή μέτρων συμμόρφωσης ή και κυρώσεων, όπου προβλέπονται.

2. Η εποπτεία βασίζεται στις παρακάτω αρχές: α) της νομιμότητας,

β) της ανεξαρτησίας του εποπτεύοντος οργάνου από το εποπτευόμενο μέρος και από κάθε άλλον που έχει σχετικό έννομο συμφέρον, γ) της διαφάνειας, σαφήνειας, αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας, δ) του σεβασμού των νομίμων δικαιωμάτων του εποπτευόμενου,

ε) της αναλογικότητας των εφαρμοστικών μέτρων σε σχέση με τη βαρύτητα του κινδύνου της πιθανότητας επέλευσης του και το ιστορικό συμμόρφωσης του φορέα, στ) της επιείκειας προς τον εποπτευόμενο σε περίπτωση αμφιβολίας και της κλιμάκωσης των κυρώσεων ανάλογα με το μέγεθος της μη συμμόρφωσης και τις συνέπειες αυτής, σε κάθε δε περίπτωση η επιβολή μέτρων και κυρώσεων επιλέγεται ως έσχατο μέσο, ζ) της εχεμύθειας των απόρρητων στοιχείων επιχειρήσεων, ενώσεων επιχειρήσεων ή άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων.

«3. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να αναθέτουν, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, μελέτες ή την παροχή υπηρεσιών αναγκαίων για την εξέταση συγκεκριμένων αιτημάτων έγκρισης λειτουργίας.

4. Τα πρόσωπα τα οποία παρέχουν υπηρεσίες σε αρμόδιες για τη χορήγηση έγκρισης αρχές κατά το παρόν άρθρο δημοσιεύουν υποχρεωτικά, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, την επωνυμία και τον αριθμό εμπορικού μητρώου των επιχειρήσεων στις οποίες παρείχαν συμβουλευτικές υπηρεσίες σύμφωνα με το παρόν άρθρο, καθώς και τον χρόνο και το αντικείμενο των υπηρεσιών που παρείχαν κατά τα τελευταία τρία έτη. Οι περιορισμοί των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σε επιχειρήσεις ή στις αρμόδιες αρχές κατά το παρόν άρθρο καταλαμβάνουν και τα πρόσωπα, τα οποία βρίσκονται υπό κοινό έλεγχο με αυτά. Παρέχοντες υπηρεσίες σε φορείς οι οποίοι αιτούνται έγκριση λειτουργίας δεν μπορούν για την

ίδια αίτηση έγκρισης λειτουργίας να παρέχουν και υπηρεσίες στις αρχές οι οποίες είναι αρμόδιες για τη χορήγηση της έγκρισης λειτουργίας.» ⁽¹¹⁾

11 Στο άρθρο 12 του ν. 4442/2016 προστέθηκαν παράγραφοι 3 και 4 με την παρ.11 του άρθρου 14 του Ν.4635/2019 - ΦΕΚ 167/Α/30-10-2019

